

اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی؛ باز اندیشی در هویت اجتماعی زنان تحصیلکرده مورد مطالعه دانشگاه تبریز

مژده کیانی^{۱*}، سیامک نجفی^۲

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۸/۱۱ صص ۲۹۴-۲۷۵ تاریخ پذیرش: ۹۷/۰۴/۳۱

چکیده

هویت اجتماعی از عوامل متعددی متأثر است که اعتماد اجتماعی یکی از آن عوامل است. با توجه به تغییر و گسترش جایگاه و عرصه های حضور زنان در جامعه و دانشگاه ها، هدف از مطالعه حاضر بررسی رابطه بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی (سنتی، مدرن و پست مدرن) ۵۵۷۷ نفر از دانشجویان زن مقاطع کارشناسی تا دکتری دانشگاه تبریز در سال ۱۳۹۴ بوده است. این پژوهش با استفاده از روش پیمایش اجرا گردیده است. چارچوب نظری پژوهش با بهره گیری از نظریات گیدنز، زومکا، افه، جنکینز، تدوین شده است. روش نمونه گیری طبقه ای و تصادفی ساده بود. داده ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته از یک نمونه ۳۶۰ نفری از دانشجویان زن مقطع مختلف دانشگاه تبریز جمع آوری گردیده و برای برآورد اعتبار از دو روش اعتبار محتوا و اعتبار سازه استفاده شده است. با توجه به نتایج، در ابعاد هویت، بالاترین میانگین در بعد هویت سنتی با میانگین ۲/۴ و هویت مدرن با میانگین ۲/۰۳ می باشد. اعتماد اجتماعی زنان تحصیلکرده در شاخص اعتماد تعمیم یافته، بالا است و معادل ۸۰/۵، و در شاخص اعتماد نهادی، پایین است. براساس یافته ها، اعتماد اجتماعی با هویت مدرن و پست مدرن زنان تحصیلکرده رابطه دارد. همچنین پایگاه اقتصادی - اجتماعی با هویت های مدرن و پست مدرن رابطه معنی دار دارد. میزان کفایت مدل با آزمون دوربین واتسون انجام شده که نشان دهنده یک مدل مناسب است. با استفاده از مدل رگرسیون خطی چند گانه، متغیرهای سن، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، اعتماد فردی و اعتماد نهادی می توان ۳۶٪ از واریانس هویت اجتماعی را تبیین نمود.

واژه های کلیدی: هویت اجتماعی زنان، اعتماد اجتماعی، هویت مدرن، هویت پست مدرن، اعتماد فردی و نهادی.

^۱- دکتری جامعه شناسی. استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه پیام نور .

^۲- کارشناس ارشد جامعه شناسی. دانشگاه پیام نور تهران .

*- نویسنده مسئول: mjdhkiani@yahoo.com

مقدمه

کانون توجه این پژوهش رابطه اعتماد اجتماعی زنان تحصیل کرده با هویت اجتماعی است. اعتماد در احساسات و نگرش های افراد نمود می یابد اما بستر اصلی شکل گیری آن هویت اجتماعی است یعنی خصوصیتی که فرد داراست از ویژگی های اجتماعی اش نیز سرچشمه می گیرد. هویت، مجموعه معانی به کار برده شده توسط خود در یک موقعیت یا نقش اجتماعی است، این مجموعه معانی مشخص می کند فرد کیست و چه می تواند باشد (Burk, 1997. p837). به نظر آنتونی گیدنز هویت عبارت است از "خود"؛ آن طوری که شخص از خودش تعریف می کند. انسان از طریق کنش متقابل با دیگران است که هویتش را ایجاد می کند و در جریان زندگی پیوسته آن را تغییر می دهد، هویت امر پایداری نیست، بلکه یک پدیده ی پویا و سیال و همواره در حال ایجاد شدن و عوض شدن می باشد (Giddens, 2006. p81) از نظر وی هویت در واقع همان چیزی است که فرد به آن آگاهی دارد، به عبارت دیگر هویت شخصی نیست که در نتیجه تداوم کنش های اجتماعی فرد به وی تعویض شده باشد، بلکه چیزی است که فرد باید آن را به طور مداوم و روزمره ایجاد کند و در فعالیت های بازتابی خویش مورد حفاظت و پشتیبانی قرار دهد (Giddens, 2006. p8). به نظر گیدنز چهار زمینه محلی اعتماد یعنی خویشاوندی، اجتماع، محلی سنت و کیهان شناسی مذهبی بر فرهنگ های پیش از مدرن تسلط دارند. نظام خویشاوندی در بیشتر محیط های پیش از مدرن، شیوه به نسبت ثابت سازماندهی رشته های روابط اجتماعی را در راستای زمان و مکان فراهم می سازد. وابستگی های خویشاوندی غالباً کانون تنش و کشمکش اند، اما با همه این کشمکش های اضطراب برانگیز، نظام های خویشاوندی عموماً همان پیوندهایی هستند که در تنظیم کنش ها در حوزه های زمانی - مکانی می توان به آن ها اتکا کرد. به طور کلی خویشاوندی شبکه ای از پیوندهای اجتماعی اعتماد پذیر را فراهم می سازد که اصولاً و غالباً در عمل، وسیله سازمان دهی روابط اعتماد را به دست می دهد. زمینه دوم اعتماد در جامعه پیش از مدرن اجتماع محلی است. منظور گیدنز تاکید بر اهمیت روابط محلی سازماندهی شده بر مبنای مکان است. جایی که هنوز مکان بر اثر روابط فاصله دار زمانی - مکانی دگرگون نشده است (Giddens, 2011. p119-133). اعتماد ثابت نیست و همواره در کنش با هویت در حال تغییر است در واقع افراد همواره با توجه به هویتی که در زندگی اجتماعی خود به دست آورده اند در حال باز تعریف از مفهوم اعتماد می باشند. مطالعات انجام شده حاکی از آن است که در دوران معاصر در کشور ما سطح اعتماد در مقایسه با کشورهای غربی پایین تر بوده است (share por, 2001. p11). اعتماد اجتماعی در تمامی قرون یکی از موضوعات مهم حیات بشری بوده است که با گذشت زمان بر اهمیت آن افزوده شده است. اعتماد به کسانی که پیوسته در معرض دید ما هستند و فعالیت

های آنها را می توان مستقیماً بازنگری کرد، جایگاه بی بدیل خود را از دست داده است. (Giddens, 2011, p.119).

ریچارد جنکینز (Jenkins, 1996 quoted from Mostofi, 2013) در اثر خود تحت عنوان "هویت اجتماعی" به تشریح هویت اجتماعی، رابطه ی آن با گروه و با شعور عامه، نظریه های هویت اجتماعی و مقبوله بندی های اجتماعی و مدرنیته، عقلانیت و هویت و... پرداخته است. به نظر وی، هویت اجتماعی بسیار مهم است و بدون داشتن هویت اجتماعی هیچ اجتماعی معنی ندارد، در ضمن این که برای ترسیم هویت، چارچوب هایی لازم است تا بتوانیم با دیگران ارتباط معنا داری برقرار کنیم. از نظر جنکینز، هویت اجتماعی در فردیت تجسم می یابد. هویت یک استعداد و ظرفیت انسانی است که ریشه در زبان دارد. این امر مستلزم دانستن این است که آن ها بدانند که ما که هستیم، ما بفهمیم که آن ها تصور می کنند که ما که هستیم و غیره. به عبارت دیگر هویت یک طبقه بندی چند بعدی - یا نقشه برداری از جهان انسانی و جایگاه افراد و اعضاء اجتماعات در آن است. (Jenkins: 2008: 5). افراد در فرآیندهای اجتماعی شدن و تعامل اجتماعی خود و دیگران را تعریف و باز تعریف می کند.

هویت در روابط متقابل کنشگران، شکل می گیرد. اعتماد سنگ بنای تعاملات اجتماعی و تسهیل کننده روابط اجتماعی (Kiani, 2011) است که آفه (Offe, 2010, p.208) اعتماد را فرض شناختی می داند که کنشگران فردی یا جمعی در تعامل با دیگران به کار می بندند. به نظر گیدنز زمینه های اعتماد در جامعه سنتی و پیش از مدرن در مقایسه با جامعه مدرن متفاوت است. در برخی از جوامع مردم آمادگی بیشتری برای اعتماد نمودن دارند و در بعضی از جوامع مردم بد گمان و فاقد اعتماد هستند. تصمیم اعتماد کننده بالقوه و به این که آیا به اعتماد شونده بالقوه باید اعتماد کرد یا نه همیشه مسئله بر انگیز بوده است (Coleman, 1990, p.185 quoted from Kiani, 2011). معمولاً مهم ترین و عمومی ترین زمینه برای اعتماد بر آورد قابلیت اعتماد مورد هدف است که ما آن را به صورت آیا اعتماد می نمایم یا خیر؟ مورد توجه قرار می دهیم. معمولاً با عنوان مختلفی از "نرخ اعتماد" مواجه هستیم (Coleman, 1990, p.185 quoted from kiani, 2011).

ساروخانی و رفعت جاه (Sarukhani & Rafat jah, 2005) پژوهشی با عنوان "زنان و باز تعریف هویت اجتماعی" انجام دادند. در این پژوهش به شیوه پیمایشی در بین کلیه زنان تهرانی بین ۲۵ تا ۴۵ سال که در ۵ سال گذشته در تهران سکونت داشته اند انجام شده است. آن ها دریافته اند که از میان کل عوامل، تحصیلات بیش ترین تاثیر را در بازتعریف هویت اجتماعی زنان تهران داشته و پس از آن ارزش ها و نگرش ها، سبک زندگی و هویت، نقشی مسلط، تاثیر بیش تری در بازتعریف هویت اجتماعی داشته اند. موقعیت ساختاری در مقایسه با هویت شخصی، تاثیر بیش

تری بر بازتعریف هویت زنان دارد و تحصیلات، مقاومت زنان در برابر باورهای کلیشه ای مبتنی بر جنسیت را افزایش داده است.

حسین زاده و همکاران (Hosen Zade & et al,2009) در مطالعه " بررسی عوامل موثر بر هویت اجتماعی دانشجویان دختر دانشگاه شهید چمران " سعی داشته‌اند تا هویت اجتماعی را در بستر تغییرات و تحولات گذار فرهنگی بررسی کنند. با استفاده از نمونه گیری طبقه‌ای ۲۵۴ دانشجوی دختر دانشگاه اهواز انتخاب شد و با کاربرد روش پیمایش تاثیر متغیرهای پایگاه اجتماعی و اقتصادی تحصیلات والدین، میزان دینداری و نگرش به اشتغال در ارتباط با هویت اجتماعی سنجیده شد. در تحلیل داده ها، متغیرهای ذکر شده در مجموع ۵۶٪ از تغییرات متغیر وابسته را تبیین کردند (Ahmadi & et al,2010).

ذوالفقاری و همکاران (Zolfagari & et al,2011) پژوهشی با عنوان "عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی دبیران متوسطه شهر خرم آباد " انجام داده اند. داده های مورد استفاده در پژوهش برگرفته از روش پیمایشی است که در نمونه ایی به تعداد ۳۱۰ نفر از دبیران متوسطه شهر خرم آباد به اجرا درآمده است. متغیر های میزان دینداری، انسجام هنجاری و مشارکت اجتماعی تاثیر معنی داری بر میزان اعتماد اجتماعی داشتند. با استفاده از واریانس رگرسیون خطی چند متغیره، متغیر های مستقل مزبور، می توان ۲۷/۹ درصد از واریانس میزان اعتماد اجتماعی را توضیح داد.

نتایج زیر در پژوهش کمالی و همکاران با عنوان " بررسی رابطه بین هویت شخصی و اعتماد اجتماعی دانشجویان دانشگاه های تهران " به دست آمده است. نتایج تحلیل رگرسیون درباره تأثیر متغیرهای مستقل بر اعتماد متقابل و اعتماد انتزاعی نشان داد که متغیرهای مجرد بودن، اعتماد بنیادی، هویت مهلت خواه و پایگاه اجتماعی - اقتصادی، ۲۱/۷ درصد از کل تغییرات اعتماد متقابل را تبیین می کنند. نتایج به دست آمده نشان می دهد که میزان اعتماد متقابل و اعتماد انتزاعی در بین دانشجویان مورد بررسی در حد متوسط است (Kamali and et al, 2013)

سفیری و همکاران (Safari and et al,2014) در پژوهش " مطالعه رابطه هویت جنسیتی و میزان اعتماد در بین جوانان شهر تهران " با استفاده از نظریه گیدنز و تاجفل در مورد هویت و اعتماد، به روش پیمایش به بررسی رابطه بین هویت جنسیتی و اعتماد در بین ۳۸۴ نفر از زنان و مردان جوان شهر تهران پرداخته است. یافته های پژوهش نشان می دهد که بین هویت جنسیتی شخصی، هویت جنسیتی اجتماعی جوانان و اعتماد، رابطه معنادار و مستقیم مشاهده می شود. تحلیل رگرسیون چند متغیره نشان داده است که سه متغیر (هویت جنسیتی شخصی، هویت جنسیتی اجتماعی و جنسیت) در مجموع، ۴۱۰/۰ درصد از تغییرات متغیر وابسته اعتماد را تبیین کرده اند. نمودار

تحلیل مسیر نیز نشان داده است که متغیر هویت جنسیتی شخصی نسبت به دیگر متغیرها دارای تأثیر بیشتری بر اعتماد بوده است.

(Malekshahi and et al, 2016) همکاراندر پژوهشی با عنوان "هویت جمعی کلان (مذهبی - جهانی) و اعتماد اجتماعی" رابطه بین هویت جمعی کلان (مذهبی و جهانی) با اعتماد اجتماعی جوانان شهر دوشنبه مورد تبیین قرار گرفته و از رویکرد نظری گیدنز به عنوان نظریه غالب جهت بررسی رابطه مذکور استفاده شده است. روش تحقیق آن از نوع پیمایشی، ابزار آن پرسشنامه و جامعه آماری مورد مطالعه، کلیه جوانان ۱۸ تا ۲۹ ساله (دختر و پسر) شهر دوشنبه با تعداد ۱۸۹۰۴۱ نفر است که تعداد ۳۸۳ نفر از آن ها به عنوان نمونه آماری انتخاب و مطابق روش نمونه گیری تصادفی ساده مورد سنجش قرار گرفتند. یافته ها نشان می دهد که بین هویت جمعی و اعتماد اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد (Malekshahi and et al, 2016)

در پژوهشی با عنوان "رابطه بین سرمایه اجتماعی و هویت اجتماعی بین شهروندان رشت" وجود رابطه بین ابعاد سرمایه اجتماعی با انواع هویت اجتماعی افراد و این واقعیت که انواع مختلف هویت اجتماعی در بین جوانان، دانشجویان، افراد بیکار و بازنشسته ها در سطح پایین تری قرار دارد و همچنین پایین تر بودن سرمایه اجتماعی به ویژه اعتماد اجتماعی در بین این افراد که بیشترین تأثیر را بر هویت اجتماعی دارد (Shiani, Ahmadpour, 2017)

بروکس و وی (Brooks and Wee, 2008) در مقاله ای با عنوان "بازاندیشی و تبدیل هویت جنسیتی: مرور پتانسیل تغییر در یک کلان شهر" با بررسی سه مجموعه داده ها از اعضای یک انجمن زنان، مصاحبه های عمیق با مادران شاغل و مصاحبه با زنانی که شغل های تخصصی داشته اند، نقش فردگرایی در تغییر هویتی زنان در مدرنیته متاخر را در سنگاپور بررسی کرده اند. آن ها ادعا می کنند که فرصت های تغییر در هویت جنسیتی بسیار محدودتر از چیزی است که تصور می شود.

زمینه های اعتماد و گسترش دامنه و سطح اعتماد از خانوادگی به شهروندی، با باز اندیشی در هویت زنان تحصیلکرده مرتبط است که اورنج نشان داده است که بازاندیشی در هویت افراد وارد شده و افزون بر فردی کردن، آن را سیال و بیش از پیش مبهم کرده است (Orrange, 2003) در مقاله خود با عنوان "ایجاد خود تغییر یافته: پویایی های جنسیتی و سازگاری خلاقانه در تعریف کار" درباره ساز و کارهای جنسیتی، بازاندیشی و فردگرایی و اثر آن بر تعریف هویت زنان پژوهش کرده است (Sorosh and Hosseyeni, 2013).

با توجه به سطح حضور زنان در جامعه، سطح اعتماد اجتماعی آنان تغییر می کند و این متغیر خود ورود زنان به اجتماع را تحت تأثیر قرار می دهد. بستر سازی فرصت های برابری جنسیتی، حضور در همه مقاطع تحصیلی را برای دختران افزایش داده است. نرخ باسوادی زنان ۱۵ تا ۲۴ سال، از

۶۷/۱ در سال ۱۳۷۰ به ۹۸/۹ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده است. افزایش روز افزون تحصیلات و به دنبال آن اشتغال زنان، مشارکت اجتماعی - اقتصادی و حتی سیاسی زنان را دگرگون ساخته است. بدون تردید این تغییرات ساختاری و در نتیجه تغییر در موقعیت زنان در عرصه های خصوصی و عمومی خانواده و جامعه، با تغییر در هویت اجتماعی زنان همراه است. مطالعات صورت گرفته نشان می دهد که یکی از متغیرهای مرتبط با اعتماد اجتماعی خصوصا در زنان، هویت اجتماعی است. زنان به عنوان نیمی از اعضای جامعه در پی تغییرات جامعه خود به دنبال ارائه تعریفی نو از مفهوم هویت هستند. جایگاه زنان در جامعه تغییر یافته و عرصه های حضور زنان در جامعه گسترش یافته است. یکی از عرصه هایی که در جامعه حضور زنان در آن بسیار پر رنگ تر از گذشته شده است دانشگاه ها و مراکز علمی می باشد و به زعم صاحب نظران مسائل توسعه، دوام و استمرار توسعه پایدار در هر جامعه به مشارکت همه افراد و آحاد آن جامعه مخصوصا قشر تحصیلکرده دانشگاهی و روشنفکران بستگی دارد. نیلسیت (۱۹۹۶) دانشگاه را محل ثقل تحولات افکار و ارزش های نو دانسته و قشر روشنفکر و تحصیلکرده را عاملان تغییر و تحول و حاملان ارزش ها و افکار بدیع و جدید در جامعه به شمار آورده است (Mohseni Tabrizi, 2001, p.120). اعتماد اجتماعی در همه عرصه های خصوصی و عمومی زندگی زنان تحصیلکرده بستر ساز سیالیت هویت اجتماعی است. در جوامع سنتی اعتماد اجتماعی در قلمرو غریبه و آشنا محدود است اما در جوامع مدرن، زنان با توجه به گسترش روابط و تعاملات اجتماعی و سیالیت هویت اجتماعی، نیازمند تجربه سطوح متنوع اعتماد اجتماعی هستند.

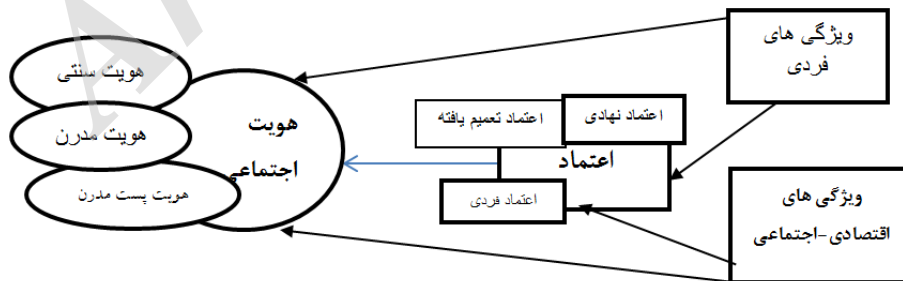
تحولات جوامع جدید باعث توجه به هویت های گروهی و اجتماعی شده است. در جوامع معاصر که زندگی جدید گسترده گردیده است و هویت اجتماعی و تفکیک نقش به شدت گسترش یافته است، افراد نیازمند به گسترش دامنه اعتماد خود هستند و اعتماد خود را از سطح پیوند خانوادگی، خویشاوندی و محلی به کلیه شهروندان و حتی بیگانگان وسعت می بخشند (Vosoghi, 2008:135 and Malekshahi, 2016)

بنابراین دستیابی به هویت اجتماعی بدون در نظر گرفتن اعتماد اجتماعی میسر نیست. با توجه به این مهم، مقاله حاضر بر آن است تا به بررسی رابطه بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی (سنتی، مدرن و پست مدرن) دانشجویان زن مقاطع کارشناسی تا دکتری دانشگاه تبریز بپردازد.

حضور رو به گسترش زنان در دانشگاه ها و گرایش دختران به ادامه تحصیل، آنها را در معرض فاکتورهای اجتماعی جدیدی قرار می دهد و باعث می شود که به دنبال ایجاد تعریفی نو از جایگاه خود در جامعه و هویتی جدید برای خود باشند. بر اساس پژوهش ساروخانی و رفعت جاه

(Sarukhani & Rafat jah, 2005)، تحصیلات بیشترین تاثیر را در باز تعریف هویت اجتماعی زنان داشته است. از آنجایی که هویت سیال است و به اعتقاد جنکینز در فرایند اجتماعی شدن ساخته می شود، زنان تحصیلکرده در فرایند افزایش مشارکت آموزشی و بالا رفتن سطح تحصیلات و آگاهی به باز تعریف هویت اجتماعی خود می پردازند. در این باز تعریف و باز اندیشی هویت اجتماعی، زنان نیازمند گسترش دامنه اعتماد خود هستند و اعتماد خود را از سطح پیوند خانوادگی، خویشاوندی و محلی به کلیه شهروندان و حتی بیگانگان وسعت می بخشند. زتومکا تأکید می کند که اعتماد کاملاً با ریسک پذیری مرتبط است و کنشگران به روش عقلانی به اعتماد می نگرند. زلفعلی فام و غفاری (Zolfali Fam and Gaffari, 2009) در یافته های پژوهشی ابراز داشته اند که دختران جامعه ما سعی دارند با اتکا به مراجع هویت ساز غیر سنتی چون تحصیل، شغل، کسب استقلال مالی از هویت اجتماعی سنتی که توسط خانواده پدر سالار برای آنها تعریف شده است یعنی، هویت اجتماعی سنتی گذار کنند و خودشان به صورت باز اندیشانه، هویت اجتماعی غیر سنتی را برای خویشتن در جامعه تعریف نمایند.

در این پژوهش مساله ی رابطه بین اعتماد و هویت اجتماعی دانشجویان زن دانشگاه تبریز بر اساس سیال بودن هویت اجتماعی بررسی شده است. این پژوهش به دنبال تحقق هدف اصلی در پاسخ به این سؤالات است که آیا بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی (سنتی، مدرن و پست مدرن) دانشجویان زن دانشگاه تبریز رابطه وجود دارد؟ آیا هویت سنتی زنان تحصیلکرده کم رنگ شده است؟ آیا هویت مدرن زنان تحصیلکرده بالا است؟ با توجه به مطالعات تجربی و مرور ادبیات نظری، مدل تحلیلی پژوهش نمودار زیر ترسیم می شود.

نمودار شماره ۱. مدل تحلیلی پژوهش (منبع: مولفین)

فرضیه های پژوهش

- ۱- بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی (سنتی/ مدرن/ پست مدرن) زنان تحصیلکرده رابطه وجود دارد.
۲. بین ویژگی های فردی (محل تولد، محل سکونت، قومیت) و هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده رابطه وجود دارد.
- ۳- سن بر هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده تاثیر دارد.
۴. بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و هویت اجتماعی زنان تحصیلکرده رابطه وجود دارد.

روش پژوهش و ابزار پژوهش

در این پژوهش از روش پیمایش استفاده شده است. در کنار روش پیمایش از روش اسنادی و کتابخانه ای استفاده شده است. این پژوهش از لحاظ معیار اجرایی از نوع کاربردی می باشد. جامعه آماری پژوهش، ۵۵۷۷ نفر از دانشجویان زن مقاطع لیسانس، فوق لیسانس و دکتری دانشگاه تبریز هستند که در سال ۱۳۹۴ در این دانشگاه مشغول به تحصیل می باشند. روش نمونه گیری طبقه ای و تصادفی ساده بود. داده ها با استفاده از پرسشنامه از یک نمونه ۳۶۰ نفری از دانشجویان زن در مقطع کارشناسی تا دکتری دانشگاه تبریز جمع آوری گردیده است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۶۰ نفر (با سطح خطای ۰/۵) تعیین شده است. برای برآورد اعتبار از دو روش اعتبار محتوا و اعتبار سازه استفاده شده است. با قرار دادن پرسشنامه پژوهش در اختیار استادان و کارشناسان، اعتبار آن مورد تایید قرار گرفت. با توجه به ضریب آلفا کرونباخ به دست آمده (ضریب همه مؤلفه ها و کل پرسشنامه از ۷۰ صدم بالاتر است) می توان گفت که پرسشنامه از سنجش رابطه استفاده شده و زیر مقیاس های آن از پایایی بالایی برخوردار است. با توجه به نتایج آلفا کرونباخ می توان مناسب بودن سوالات پرسشنامه و کفایت نمونه گیری را نتیجه گیری کرد. زیرا هرچه مقدار آلفا به یک نزدیک تر باشد کفایت نمونه گیری بهتر است.

جدول ۱: ضریب آلفای کرونباخ

تعداد آیتم	آلفا کرونباخ	گویه
۷	۰/۴۹	اعتماد اجتماعی
۱۸	۰/۷	هویت اجتماعی
۵	۰/۷	هویت سنتی
۷	۰/۷۲	هویت مدرن

تعریف مفاهیم و متغیرها

هویت

هویت سنتی و شاخص‌ها: هویت سنتی زنان در ایفای نقش مادری و همسری خلاصه می‌شود و برای این که زنان هویت اجتماعی پیدا کنند، چاره‌ای جز ازدواج ندارند چرا که راه کسب هویت برای زنان ازدواج می‌باشد (Anvari, 2002, p1). به رسمیت شناختن اقتدار مرد در خانواده و وظیفه نان‌آوری او، از طرفی روابط سنتی و مردسالارانه را در خانواده تحکیم می‌کند و از طرف دیگر موقعیت زن را هم از بعد مادری و هم از بعد فعالیت اجتماعی و اقتصادی تضعیف می‌کند، زیرا حوزه‌های عمومی و خصوصی دنیا‌های جداگانه‌ای نیستند بلکه جنبه‌هایی از یک نظام اجتماعی و فرهنگی واحدند (Kian, 1996, p41). با توجه به تعریف بالا در این پژوهش هویت سنتی بر اساس ۵ بعد هویت مبتنی بر جنسیت، هویت ثابت و از پیش تعیین شده، هویت منفعلانه، عدم اراده در تعیین وضع ظاهر و عدم اراده در ارتباطات اجتماعی-اقتصادی پرسیده شده است.

هویت مدرن و شاخص‌ها: از اساسی‌ترین ویژگی‌های تفکر مدرن می‌توان اومانیسیم، عقلانیت، اخلاق‌گرایی سکولاری و فردگرایی متدلوژیک را نام برد (lerider, 1994, p18).

هویت پست مدرن و شاخص‌ها: از دیدگاه پست مدرنیسم زن موجودی سیاسی-اجتماعی همسان با مرد است چون ماهیت تجربه‌های زنان و مردان می‌تواند مشترک و مساوی باشد اگر چه در نوع تجربه‌ها تفاوت وجود داشته باشد (sajjadi, 2003, p16-20). در پژوهش حاضر هویت پست مدرن بر اساس ۴ بعد هویت سازه اجتماعی است. هویت، مقوله اجتماعی سیاسی است (زن همسایه با مرد موجودی سیاسی-اجتماعی است)، برابری زن با مرد (از لحاظ حقوقی) و برابری زن با مرد (از لحاظ اجتماعی) پرسیده شده است.

جدول ۲. گویه‌های سنجش هویت اجتماعی به تفکیک ابعاد

متغیر	بعد	گویه‌ها
هویت جنسیت	هویت مبتنی بر	کار زنان در جمع مردان نامحرم حرام است. اگر من جای مسئولان بودم دستور می‌دادم زنان در خارج از خانه شاغل نباشند. کار خارج از خانه زنان نشانه‌ی بی‌غیظی مردان است، با توجه به ضرورت فعالیت‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در جامعه باید به تحصیلات پسر خانواده در مقایسه با دختر خانواده اهمیت بیشتری داد.
	هویت ثابت و از پیش تعیین شده	بر اساس آموزه‌های دینی برای زنان همسری و مادری تنها راه کمال هست، بر اساس آموزه‌های دینی برای زنان همسری و مادری تنها راه کمال هست، زن خوب، زنی است که وقتش را صرف خانه و آشپزخانه کند، من معتقدم همه‌ی دنیای زن باید خانه‌اش باشد، پرورش و تربیت کودک بیشتر از هر کاری برای زنان ارزش دارد، سعادت و خوشبختی یک زن تنها با

داشتن یک کانون گرم خانواده تامین می شود.	هویت منفعلانه
انتخاب وسایل عمده زندگی برای خرید، رفت و آمد با فامیل و دوستان.	عدم اراده در تعیین
زن در نحوه ی پوشش اش این که بایستی مطابق میل همسر و یا پدرش عمل کند. شکل ظاهری(نحوه ی آرایش) زن را باید همسر و یا پدرش تعیین کند، زن در خرید لباس برای خودش بایستی بیشتر سلیقه همسر و یا پدرش را در نظر بگیرد	وضع ظاهر
زن بدون اجازه همسر و یا پدرش حق بیرون رفتن از خانه را ندارد، به نظر من زنان بایستی حقوق و درآمدها را با مشورت یا نظارت شوهر یا پدرشان به مصرف برساند	عدم اراده در ارتباطات اجتماعی- اقتصادی
اگر زنی تشخیص دهد که کار او در بیرون از خانه موافق میل شوهرش نیست باید کارش را ترک کند، به دلیل برتری مردان نسبت به زنان در تجزیه و تحلیل مسائل جدی و ملموس، بهتر است بیشتر مردان در صحنه های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جامعه حضور داشته باشند، این قانون که ارث و دیه زنان نصف مردان است بر اساس دلایل عقلی در همه ی زمان ها و مکان ها ثابت است، زن به دلیل احساساتی بودن نباید مثل مرد در مسائل اجتماعی و سیاسی حضور داشته باشد، مردان برای مشاغل سیاسی و رشته های نظامی توانا تر از زنان هستند، اگر برای احراز شغلی زنی شرایط بسیار خوب و مردی در شرایط خوب باشد بهتر است مرد برای آن شغل انتخاب شود.	هویت غیر علمی- غیر اجتماعی
زنان هر قدر تحصیلات دانشگاهی داشته باشند یا شاغل در شغل های رده بالا باشند در صورتی که ازدواج کنند باید وظایف همسری و مادری در اولویت قرار بگیرد، مشاغلی مانند پرستاری و تعلیم و تربیت برای زنان مناسب می باشد، چون زن ها از دقت و ظرافت بیشتری برخوردارند بهتر است انجام کارهای خانه مثل آشپزی و کارهای هنری به عهده ی زنان باشد، بهتر است زنان در مشاغلی خاص متناسب با توان جسمی و روحی خود مشغول به کار باشند و مشاغل پر خطر را به مرد واگذار کنند.	هویت مدرن
پزشکان مرد توانا تر از پزشکان زن هستند.	محدود کردن نقش واقعی زنان
پزشکان مرد در مورد جراحی های زنان قوی تر از پزشکان زن هستند.	جنسیت محور شدن پیشرفت های علمی
به نظر من نابرابری بین زنان و مردان به دلیل مرد بودن عموم قانون گذاران و مجریان قانون است،- توانایی های زنان و مردان در تمامی ابعاد مساوی است اما تربیت خانوادگی و اجتماعی باعث می شود زنان نتوانند به طور کامل از توانایی های خود همانند مردان استفاده کنند.	هویت سازه اجتماعی
در انتخابات نمایندگی مجلس جنسیت کاندیدا ها مهم نیست صلاحیت آنها مهم نیست، زنان نیز مانند مردان میتوانند در مشاغل سیاسی و رشته های نظامی ایفای نقش کنند، زن نیز مانند مرد می تواند در پست های پر مسئولیت و تمام وقت شرکت کند، زن مثل مرد بایستی در مسائل اجتماعی و سیاسی حضور داشته باشد.	هویت مقوله ی اجتماعی- سیاسی
در شرایط کنونی که برخی زنان دارای توانایی مالی هستند حق حضانت فرزندان که قبلا قانون بر عهده ی مردان گذاشته می تواند به زنان نیز داده شود، با توجه به شرایط اجتماعی امروزه حق طلاق نباید صرفا بر عهده ی مردان باشد، اگر زن و مردی از یک فروشگاه خرید	هویت پست مدرن
	برابری زن با مرد(حقوقی)

بکنند معمولاً پرداخت صورتحساب از طرف زن اشکالی ندارد، به نظر من زنان بایستی روی

فاکتور خرید به جای نام پدر، برادر و شوهرشان نام خود را بنویسند.

بهتر است با استفاده از ظرفیت اجتهاد در اسلام زنان نیز حق قضاوت در دادگاهها را داشته

برابری زن با

مرد(اجتماعی)

بهتر است با استفاده از ظرفیت اجتهاد در اسلام زنان نیز به مانند مردان بتوانند به عنوان

رئیس کشور انتخاب شوند.

منبع:

یافته های پژوهش

یافته های پژوهش نشان می دهد که ۴۹/۸٪ از پاسخگویان در مقطع کارشناسی، ۳۳٪ کارشناسی ارشد و ۱۷/۲٪ در مقطع دکتری با گروه تحصیلی، ۳۴/۷٪ در گروه علوم انسانی، ۳۸٪ مهندسی، ۳۷٪ پایه، ۸/۸٪ پزشکی و ۴/۴٪ در گروه زبان تحصیل می کنند. همچنین ۷۴/۱٪ افراد پاسخگو مجرد و ۲۵/۶٪ متاهل می باشند. ۵۰/۵٪ افراد در رده سنی کمتر از ۲۴ ساله، ۲۷/۶٪ بین ۲۴ تا ۳۰ ساله و ۱۳/۱٪ بیشتر از ۳۰ سال دارند.

در ابعاد هویت، بالاترین میانگین در بعد هویت سنتی با میانگین ۲/۴ و هویت مدرن با میانگین ۲/۰۳ می باشد و کمترین میانگین هویت پست مدرن ۱/۵۷ می باشد. اعتماد اجتماعی به سه شاخص تعمیم یافته، نهادی و فردی تعریف شده است. با توجه به نتایج، اعتماد اجتماعی پاسخگویان زن در شاخص اعتماد تعمیم یافته، بالا است و معادل ۸۰/۵٪، در شاخص اعتماد نهادی، پایین است که معادل ۴۶/۵٪ و در شاخص اعتماد فردی نیز بالا است که معادل ۶۳٪ می باشد.

جدول ۳: توزیع فراوان اعتماد اجتماعی

کل	پایین	متوسط	بالا		
۳۶۰	۷	۶۳	۲۹۰	فراوانی مطلق	اعتماد
۱۰۰	۲	۱۷/۵	۸۰/۵	فراوانی نسبی	تعمیم یافته
۳۶۰	۱۶۸	۱۵۶	۳۶	فراوانی مطلق	اعتماد
۱۰۰	۴۶/۵	۴۳/۴	۱۰/۱	فراوانی نسبی	نهادی
۳۶۰	۶	۱۲۷	۲۲۷	فراوانی مطلق	اعتماد
۱۰۰	۱/۶	۳۵/۴	۶۳	فراوانی نسبی	فردی

فرضیه اول: بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی زنان تحصیلکرده رابطه معنی دار وجود دارد.

با توجه به سطح معنی داری، بین اعتماد اجتماعی و هویت مدرن و پست مدرن رابطه معنی دار وجود دارد. اما بین اعتماد اجتماعی و هویت سنتی رابطه معنی دار وجود ندارد.

جدول ۴. ضریب همبستگی اعتماد و هویت اجتماعی

اعتماد اجتماعی	ضریب همبستگی
هویت سنتی	$R = -0.03$ $Sig = 0/94$
مدرن	$R = 0/15$ $Sig = 0/049$
پست مدرن	$R = 0/155$ $Sig = 0/003$

بر اساس نتایج پژوهش، اعتماد اجتماعی اکثر زنان پاسخگو در شاخص تعمیم یافته بالا، در شاخص نهادی پایین و در شاخص فردی نیز بالا می باشد.

فرضیه دوم: بین ویژگی های فردی (سن، محل تولد، محل سکونت، قومیت) و هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده رابطه وجود دارد.

منظور از ویژگی های فردی متغیر سن، محل سکونت، وضعیت تاهل آنها می باشد.

از ویژگی های فردی محل سکونت و تاهل با آزمون فی بررسی شده است. با توجه به نتایج در سطح آلفا ۰/۰۵ بین متغیرهای محل سکونت، تاهل و هویت رابطه معنی دار وجود ندارد.

فرضیه دوم: سن بر هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده تاثیر دارد.

با توجه به نتایج آنالیز واریانس سطوح سنی بر میانگین سطوح هویت مدرن و پست مدرن اثر گذار است.

جدول ۵: توزیع پاسخگویان بر حسب سن و هویت اجتماعی

					سن
Sig	F	درجه آزادی	توان	مجموع دوم	
		2	0/225	خطا بین گروهی	هویت
0/356	1/037	321	34/892	خطا درون گروهی	سنتی
		323	35/117	کل	
۴۹۰/۰	2/951	2	1/664	خطا بین گروهی	هویت

		318	89/636	خطا درون گروهی	مدرن
		320	91/300	کل	
		2	1/261	خطا بین گروهی	هویت
0/021	3/935	318	50/939	خطا درون گروهی	پست
		320	52/199	کل	مدرن

فرضیه سوم: بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده رابطه وجود دارد.

پایگاه اقتصادی اجتماعی از گویه سطح تحصیلات، مقطع تحصیلی، سطح شغلی و در آمد افراد تشکیل شده است. رابطه معنی دار بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و هویت مدرن و پست مدرن در سطح آلفا ۰/۱ وجود دارد.

جدول ۶. ضریب همبستگی پایگاه اقتصادی - اجتماعی و هویت اجتماعی

ضریب همبستگی	پایگاه اقتصادی - اجتماعی
	هویت
R=-0/025	سنی
Sig=0/6	
R=-0/1	مدرن
Sig=0/09	
R=0/134	پست مدرن
Sig=0/01	

تحلیل رگرسیون

برای برازش یک مدل مناسب به متغیرها از روش backward استفاده شده است. در برازش مدلی مناسب بر متغیر وابسته هویت اجتماعی زنان Y و متغیرهای مستقل اعم از تاهل X_1 ، سن X_2 ، رشته X_3 ، مقطع تحصیلی X_4 ، شغل X_4 ، اعتماد نهادی X_5 ، اعتماد فردی X_6 و اعتماد تعمیم یافته X_7 انجام شده است.

جدول ۷. ضرایب رگرسیونی

ضرایب	ضرایب	Sig	ضرایب	ضرایب
-------	-------	-----	-------	-------

همبستگی چندگانه	همبستگی جزیی	استاندارد شده			
-	-	۰/۰۰	-	۱/۲۴۴	ثابت
-۰/۱	-۰/۱	۰/۰۸	-۰/۱۲۶	-۰/۰۱۱	سن
-۰/۱۱۳	۰/۱۱۷	۰/۰۵	-۰/۱۱۴	-۰/۰۴۶	رشته تحصیلی
۰/۱۲۸	۰/۱۳۳	۰/۰۳	۰/۱۵۵	۰/۱۱	مقطع
۰/۰۴۸	۰/۰۵	۰/۰۹	۰/۰۴۹	۰/۰۴	اعتماد فردی
۰/۲۲۹	۰/۲۲	۰/۰۰	۰/۲۳۲	۰/۲۲۶	اعتماد نهادی

$$Y = 1.244 - 0.011X_2 - 0.046X_3 + 0.11X_4 + 0.04X_5 + 0.226X_6 + \varepsilon$$

با استفاده از مدل رگرسیون چندگانه تاثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته اندازه گیری می شود. ضریب همبستگی چندگانه میزان تاثیر متغیرهای مستقل در مدل بر متغیر وابسته اندازه گیری شده است. همچنین میزان کفایت مدل با آزمون دوربین واتسون انجام شده که نشان دهنده یک مدل مناسب است.

جدول ۸. ضرایب تعیین

ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه	سطح معنی داری مدل رگرسیونی
۰/۳۶	۰/۶۰	۰/۰۲
۱/۷۸DW=		

باتوجه به مدل خطی رگرسیون میزان تاثیر متغیر سن بر متغیر وابسته هویت اجتماعی زنان ۰/۰۱۱، میزان تاثیر متغیر رشته تحصیلی ۰/۰۴۶، تاثیر متغیر مقطع تحصیلی ۰/۱۱، میزان تاثیر متغیر اعتماد فردی ۰/۰۴ و تاثیر متغیر اعتماد نهادی ۰/۲۲۶ می باشد.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش در پاسخ به سؤال اصلی که آیا بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی (سنتی، مدرن، پست مدرن) دانشجویان زن رابطه وجود دارد؟ با روش پیمایشی، با جامعه آماری دانشجویان زن دانشگاه تبریز (کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری) در سال ۱۳۹۴ انجام پذیرفته است. حجم نمونه بر اساس کوکران ۳۶۰ نفر بود. تعداد افراد نمونه با میانگین سنی ۲۵/۵۶ بوده است. در این

پژوهش هویت اجتماعی افراد بر سه شاخص سنتی، مدرن و پست مدرن به عنوان متغیر وابسته و اعتماد اجتماعی نیز بر سه شاخص تعمیم یافته، نهادی و فردی به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است.

این پژوهش نشان می دهد که پاسخ اکثر زنان تحصیل کرده با مقاطع متفاوت تحصیلی در مورد گویه های هویت سنتی متوسط یا کم است. این پاسخ ها نشان می دهد که هویت سنتی جامعه به ویژه هویت سنتی زنان تحصیل کرده تغییر کرده است. این نتایج در سوالات مربوط به هویت مدرن و پست مدرن زنان تحصیل کرده تایید این تغییرات است. یعنی در این دو شاخص پاسخ اکثر زنان، زیاد می باشد. یافته های این پژوهش نشان می دهد که بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده رابطه وجود دارد. با توجه به نتایج بین اعتماد اجتماعی و هویت مدرن و پست مدرن رابطه معنی دار وجود دارد. یافته های این پژوهش با نتایج ذوالفقاری و همکاران و نوابخش و همکاران همسو است. زتومکا تأکید می کند که اعتماد کاملاً با ریسک پذیری مرتبط است و کنشگران به روش عقلانی به اعتماد می نگرند. می توان همسویی این یافته ها را بر اساس نظریه زتومکا چنین تفسیر نمود: انتظارات در روابط فردی و بین شخصی با سطح بالا تری از روابط نهادی جریان دارد. بالا بودن اعتماد فردی و پایین بودن اعتماد نهادی حاکی از هشدار به عملکرد نهاد ها و گروه های اجتماعی است که نشان دهنده ی میزان اعتماد به نهاد ها، احزاب و سازمان ها و مسئولان اداره ی کشور است. یافته های پژوهش سفیری و همکاران (Safari and et al, 2014) نشان می دهد که بین هویت جنسیتی شخصی، هویت جنسیتی اجتماعی جوانان و اعتماد، رابطه معنادار و مستقیم مشاهده می شود. در پژوهش شیانی و احمدپور وجود رابطه بین ابعاد سرمایه اجتماعی با انواع هویت اجتماعی افراد و این واقعیت که انواع مختلف هویت اجتماعی در بین جوانان، دانشجویان، افراد بیکار و بازنشسته ها در سطح پایین تری قرار دارد و همچنین پایین تر بودن سرمایه اجتماعی به ویژه اعتماد اجتماعی در بین این افراد که بیشترین تأثیر را بر هویت اجتماعی دارد (Shani, Ahmadpour, 2017)

در این پژوهش، هویت اجتماعی با هیچ کدام از ویژگی های فردی رابطه ی معنی داری ندارد. منظور از ویژگی های فردی متغیرهای سن، محل سکونت، وضعیت تاهل می باشد. یافته های پژوهش ربانی و همکاران (Rabbani & et al, 2010) که میزان هویت اجتماعی شهری بر حسب متغیر های نوع منزل مسکونی، قومیت و تحصیلات افراد متفاوت می دانند با یافته های این پژوهش همسو نیست. بر اساس نتایج پژوهش، اعتماد اجتماعی اکثر زنان پاسخگو در شاخص تعمیم یافته بالا، در شاخص نهادی پایین و در شاخص فردی نیز بالا می باشد.

بین پایگاه اقتصادی، اجتماعی و هویت اجتماعی زنان تحصیل کرده رابطه وجود دارد. وضعیت اقتصادی - اجتماعی بر سطوح هویت مدرن، پست مدرن اثرگذار بوده است. اما وضعیت

اقتصادی- اجتماعی بر میانگین سطوح پاسخ هویت سنتی بی اثر است. یافته های این پژوهش با زلفعلی قام و غفاری (Zolfali gam and gaffari, 2009) در مورد کم رنگ شدن هویت سنتی دارای همسویی است.

بین مقطع تحصیلی و هویت اجتماعی دانشجویان زن رابطه وجود دارد. یافته های پژوهش ربانی و همکاران (Rabbani & et al, 2010) که میزان هویت اجتماعی شهری برحسب متغیر تحصیلات افراد متفاوت می دانند با یافته های این پژوهش همسو نیست.

اورنج (Orrange, 2003) نشان داده است که بازاندیشی در هویت افراد وارد شده و افزون بر فردی کردن، آن را سیال و بیش از پیش مبهم کرده است. بر اساس پژوهش ساروخانی و رفعت جاه (Sarukhani & Rafat jah, 2005)، تحصیلات بیشترین تاثیر را در بازتعریف هویت اجتماعی زنان تهران داشته است.

با استفاده از مدل رگرسیون خطی چند متغیره، متغیرهای سن، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، اعتماد فردی و اعتماد نهادی می توان ۳۶٪ از واریانس هویت اجتماعی را تبیین نمود. بر اساس نتایج این پژوهش، اعتماد اجتماعی اکثر زنان پاسخگو، در شاخص اعتماد تعمیم یافته و اعتماد فردی در سطح بالا و در شاخص اعتماد نهادی پایین می باشد.

به اعتقاد گیدنز هویت چیزی است که فرد باید آن را به طور مداوم و روزمره ایجاد کند و در فعالیت های بازتابی خویش مورد پشتیبانی قرار دهد (Giddens, 2001, p12). به نظر می رسد که زنان تحصیلکرده از کانال تحصیل از هویت اجتماعی سنتی به صورت بازاندیشانه فاصله گرفته اند و در حرکت به سوی هویت اجتماعی مدرن، اعتماد اجتماعی تعمیم یافته و اعتماد فردی بالا را تجربه می کنند.

References

- Azami, godarz. (2012). "A comparative study of the relationship between social capital and social identity Lak and Lor in Koohdasht two people." Thesis Masters in Sociology, University of Tabriz.
- Offe, Claus (2010). How can people be trusted? In the book Social Capital, Trust, Democracy and Development Translate A. Khakbazv Hassan Pooyan, Tehran: publication of the spine.
- Inglehart, Ronald (1994) cultural change in industrial societies, the translation of the M chord, Tehran, desert.
- Bahri A., Abbas and prosper Khalid, A. (2013) "examines the relationship between social trust and feeling of social security", Issue Ten: A Sociological Studies of Youth Pages 26_9

- Tajik, MR (2004) discourse and policy Padgftman, Tehran, Institute for Humanities research and development.
- Tomlinson, John (2009) .jhany latest cultural identity (Translator: Elham Karimi Blanc): identity, No. 19, Ss70-52.
- TAVASOLI, G. (2004) Analysis of space conflicting ideas about the social role of sociology Bourdieu ": a social science, PA Issue 23, Volume 11, No. 3, Ss27-1.
- Jenkins, Richard (2012): "Social Identity", translation T. Yar Ahmadi, Tehran: Publishing and spine research.
- Jafari, Hassan Ali Vmhrdad, H. (2012). "The relationship between students' social identity value system preferences", Issue VII: Sociological Studies of Youth, Ss24-9.
- Jahangiri, certain Jhangyrvmhdy (2010) .brsry relationship between social capitals of national identity: case study Shyraz.mjlh University Science Faculty of Social Sciences, Ferdowsi University 1389-Ss74-37 Anslly.
- Hobbi, A. (2008) .snjsh relationship between social identities of women feel safe with them in the city of Tabriz -Payan a senior Krshnasy.
- Khajehnoori, B. and Forum, Layla and Hammett, S. (2014) "The study of the relationship between lifestyle and social identity", the seventh number one: Journal of Iranian culture, Ss94_69
- Zulfikar, Abolfazl Vlavyn Sultan (2010) .brsry relationship between youth lifestyle ethnic identity: A Case Study of Iran Mhabad.jamh city No. 2, Ss5-24.
- Zulfikar, Abolfazl et al (2012). "Social factors affecting high school teachers of social trust Khoramabade" .shmarh 60: Journal of Social Sciences, Ss258-230.
- Rabbani, R. et al (2010). "The factors affecting social Brhvyt new towns" .sal XI, No. 3 national studies, Ss128-102.
- Ztmka, Piotr (2007) .atmad, Gholam Reza Ghaffari .thran .trjmh sociological theory: spine
- Ztmka Pyotr. (2008) translator Reza Ghfary.thran .atmad sociological theory: the publication of the second edition Shirazeh
- Zlfly HTTP, J. Vghfary, M. (2009). "Sociological Analysis of Social Identity girls Gilan University students" third .shmarh: research, youth, culture and society, Ss140-121. Zin zin Abadi.M. (2008) "theory and theory of trust" Sh17.ss30_52 Journal.
- Sajjadinia, SM (2003) .hvvt women from the perspective of modernism, postmodernism, cultural and research Vmabd Mdrnysm.fslnamh Mrkzamvr first Znan.sal participation, Volume I, Number 3.
- Ammo zade, Mahamadou Esfandiari, N. (2012). "Representing the identity of social media," a period Issue 3: Women in Arts & Culture, Ss138-119.
- Kiani.M (2011) "The Social Network Isfahan women and men studied trust the police" disciplinary Administrative Studies 6 (4) 666_685
- Giddens, Anthony (2001) Modernity .pyamdhay, translation M. Salas: Printing, Tehran: Nshrmrkz.
- Giddens, Anthony (2011) Modernity .pyamdhay, translation M. Salas, Tehran, Markaz publications

- Mohseni, A. Vjvanmrdy, A. (2011). "Determinants of the socio-cultural identity formation", Number Nine: Political and International Journal of Islamic Azad University of Shahr Reza, Ss91-83.
- Mohseni Tabrizi, Ali and Sher Ali, E. (2009) .vaml affecting the Trust Iranian students abroad: about research universities in Germany, Journal of Research and Planning in Higher Education Number 52 Ss180-151.
- Mostowfi, A. (2013). "The relationship between social identity and feeling of security among women in Tehran" .sal VII, No. 19, Female Police Studies, Ss77-56.
- Navabakhsh, Mhrdadvhmkaran (2013) .brsry relationship of trust with the participation of citizens
- Nozari, HA (2006). Take an analysis of the evolution of the concept of identity in the form of three traditional identity, modern, post-national studies of Hftm.shmarh 2 Mdrn.fslnamh.
- Niyazi, M. karkonan, M. (2007). "Sociological explanation regarding family cultural capital with youth identity" .sal Issue 3: national studies, Ss81-56.
- Niyazi, M. Vfrshadfr, Y. (2011). "The relationship between social identity and feeling of security for women" .sal the first, third issue, the Iranian Sociological Studies, Ss78-61.
- VOSOUGH, Mansour Heydari, S. (2011) "Evaluation of Social Trust female students of Ilam and social factors affecting it", the second, third number, Journal of Youth Studies Sociology Pages 180-161 Adorno and horkheimer (1991).dialectic of enlightmant.johncumming, continuum, newyork.
- Baman (1998).modernity and the hobcaust.routledge, newyork.
- Bleich (1990).sexism incade mic styles of learnhng.university of richest, newyoRK.
- Burke (1997).identity process and social stress, American sociologiealreview, vol.56.
- Cook (2001), trust in society, New York: Russell sage.
- Imerli, Sonja sken-newton (2008) socialtrustand attitudes toward pemocracy public opinion quarterly pp1-19.
- Jacobson, Jessica (1998).islaminttransition.london and newyork, routledj.
- Janet (1999) gender identity without gender prescriptios institute for Christian studies New York.
- Jenkins, R. (2008).social identity.london and newyork: thirdeidiyon, routlegge Taylor 8 Francis group.
- Leridery (1994).modernity and crises of identity. Translated by rosemary Marymorris, continuum, 380.
- Mcinnis (2001).the struqale of post modernism and postcolonialism, laral university press.
- Putnam, Robert (2000).Bowlhng alone; thecollapse and revival of American community. New York.
- Turner, jonathanH (1998) thestructure of sociological theory
- Weich, Micheal, sikkink, David, sarten, Bond, Carolyn (2004), trust in god and trust in man: The man bivalent role of religion in shaping dimensions of social trust journal for the scientific study of religion, vol.43, No.3.